

सारांश वृत्त

जमीन व्यवहारात कोट्यवधींचा डाव? बनावट कागदपत्रे तयार केल्याप्रकरणी दोघांवर गुन्हा

दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : प्रतिनिधी जमीन विक्रीच्या व्यवहारातून कोट्यवधी रुपयांची फसवणूक करण्याच्या उद्देशाने बनावट कागदपत्रे तयार केल्याचा गंभीर प्रकार पुण्यात समोर आला आहे. याप्रकरणी नांदेड सिटी पोलिस ठाण्यात दोघांविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

विक्रम विलास चाकणकर (रा. गारमळा, धायरी) आणि अक्षय रमेश मोरे (रा. न्यू कोपरे, ता. हवेली) अशी गुन्हा दाखल झालेल्या संशयितांची नावे आहेत. याप्रकरणी व्यावसायिक प्रवीण प्रतापराव जगताप (वय ५५, रा. बिबवेवाडी) यांनी पोलिसांत फिर्याद दिली आहे.

पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, जमीन विक्रीच्या व्यवहारातून मोठ्या रकमेची फसवणूक करण्याच्या उद्देशाने संबंधितांनी बनावट कागदपत्रे तयार केल्याचा आरोप आहे. जमीन व्यवहारात कागदपत्रांना अत्यंत महत्त्व असल्याने बनावट दस्तऐवजांच्या आधारे व्यवहार करण्याचा प्रयत्न झाल्याचे प्रकरण गंभीर मानले जात आहे.

जमीन आणि मालमत्ता व्यवहारांमध्ये मोठ्या रकमेची उलाढाल होत असल्याने बनावट कागदपत्रांचा वापर करून ग्राहकांची किंवा जमीनमालकांची फसवणूक करण्याचे प्रकार चिंताजनक आहेत. त्यामुळे या प्रकरणातील कागदपत्रांची सत्यता, त्यांची निर्मिती कोणी केली आणि त्यामागे नेमका आर्थिक हेतू काय होता, याचा तपास महत्त्वाचा ठरणार आहे.

नांदेड सिटी पोलिसांनी गुन्हा दाखल केला असून, या प्रकरणाचा पुढील तपास सुरू आहे. या कथित फसवणुकीत आणखी कोणाचा सहभाग आहे का, याचीही चौकशी होण्याची शक्यता आहे.

दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : प्रतिनिधी नवी दिल्ली : वृत्तसंस्था सतेला प्रश्न विचारणे हा गुन्हा आहे का? प्रशासनातील गैरप्रकार उघड करणे म्हणजे बदनामी आहे का? एखाद्या नेत्याला, अधिकाऱ्याला किंवा प्रभावशाली व्यक्तीला बातमी आवडली नाही म्हणून पत्रकाराने न्यायालयाच्या दारात आरोपी म्हणून उभे राहायचे का? हिमाचल प्रदेश आणि झारखंड उच्च न्यायालयांच्या अलीकडील निर्णयांनी या प्रश्नांना

महत्त्वाचा घटनात्मक संदर्भ दिला आहे. न्यायालयांनी स्पष्ट केलेला मूलभूत मुद्दा असा आहे की, बातमी तथ्याधारित आणि सत्य असेल, तर केवळ ती एखाद्या व्यक्तीला अप्रिय वाटली म्हणून ती बदनामी ठरत नाही. हिमाचल प्रदेशातील प्रवीण कुमार अग्रिय वाटली म्हणून ती हिमाचल'ने त्यांच्या होमगार्ड सेवेबरोबरच ग्रामपंचायतीच्या सरपंचपदाची निवड याबाबत वृत्त दिले होते. प्रतिष्ठेला धक्का बसल्याचा दावा करत त्यांनी न्यायालयात धाव

घेतली. मात्र संबंधित तथ्ये निर्विवाद असल्याचे नमूद करत उच्च न्यायालयाने खटला पुढे नेण्यासाठी पुरेसा आधार नसल्याचे मानले. हा निकाल केवळ एका पत्रकाराचा विजय नाही; तो सतेला अस्वस्थ करणाऱ्या पत्रकारितेच्या घटनात्मक अधिकाराचा मुद्दा आहे. राज्यघटनेच्या कलम १९(१)(अ) मधील अभिव्यक्ती स्वातंत्र्यामुळे प्रसारमाध्यमांना सार्वजनिक हिताच्या प्रश्नांवर माहिती मांडण्याचे संरक्षण

मिळते. माध्यमांना तथ्य तपासणीपासून सूट नाही; मात्र सत्य आणि जबाबदार वृत्तांकनाला कायदेशीर कारवाईच्या धाकाने गप्प करणेही लोकशाहीला मान्य होऊ शकत नाही. याच पार्श्वभूमीवर सध्याच्या परिस्थितीकडे पाहण्याची गरज आहे. ऑगस्ट २०२६ मध्ये 'द इंडियन एक्सप्रेस'ने दिलेल्या आकडेवारीनुसार मार्च ते जुलै २०२६ या पाच महिन्यांत सरकारच्या विविध यंत्रणांकडून इन्स्टाग्राम, फेसबुक आणि यूट्यूबला

सुमारे १.९५ लाख मजकूर रोखण्याचे आदेश देण्यात आले म्हणजे सरासरी ६८ सेकंदाला एक आदेश. दुसरीकडे, पत्रकारांवरील कायदेशीर दबावाचे प्रक्षेपी कायम आहेत. सप्टेंबर २०२६ मध्ये अलाहाबाद उच्च न्यायालयाने शाळेच्या दुरवस्थेवर वृत्तांकन करणाऱ्या पत्रकाराविरुद्ध दाखल एफआयआरला स्थगिती देताना या कारवाईकडे गंभीरपणे पाहिले. माध्यमस्वातंत्र्याची दृश्यावस्था आंतरराष्ट्रीय निर्देशांकातही

भारताची घसरण चिंताजनक आहे. २०२६ च्या 'रिपोर्टर्स विदाउट बॉर्डर्स'च्या जागतिक माध्यमस्वातंत्र्य निर्देशांकात भारत १८० देशांमध्ये १५७व्या क्रमांकावर आहे; २०२५ मध्ये भारत १५१व्या क्रमांकावर होता. याच पार्श्वभूमीवर प्रश्न अधिक गंभीर होतोसत्य पत्रकाराला छापणाऱ्या पत्रकाराला आरोपीच्या पिंजऱ्यात उभे केले जाणार असेल, तर भ्रष्टाचार, गैरव्यवहार आणि प्रशासनातील

अपयश जनतेसमोर कोण आणणार? लोकशाहीत सरकारवर टीका करणे हे देशविरोधी कृत्य नाही. सत्ताधाऱ्यांना अस्वस्थ करणारा प्रश्न विचारणे ही माध्यमांची जबाबदारी आहे. बातमी खोटी असेल तर कायदेशीर जबाबदारी ठरवा; पण बातमी सत्य असेल तर केवळ ती सतेला अप्रिय आहे म्हणून पत्रकारितेलाच गुन्हा ठरवू नका. कारण माध्यमांचा आवाज दाबला, तर शांतता निर्माण होत नाही; फक्त प्रश्न विचारणारे उरत नाहीत.

‘हिंमत असेल तर आधी गोव्यात समान नागरी कायदा लागू करा!’ ‘समानतेच्या नावाखाली मुस्लिमांना लक्ष्य करण्याचा डाव’; घटनात्मक अधिकारांवर घाला घातल्याचा आरोप

दैनिक राज्य लोकतंत्र

हैदराबाद । वृत्तसंस्था केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह यांनी देशातील भाजपशासित राज्यांमध्ये २०२९ पूर्वी समान नागरी कायदा लागू करण्याची घोषणा केल्यानंतर एमआयएमचे प्रमुख असदुद्दीन ओवैसी यांनी भाजपवर जोरदार हल्ला चढवला. ‘हिंमत असेल तर गोव्यात समान नागरी कायदा लागू करून दाखवा,’ असे थेट आव्हान ओवैसी यांनी दिले.

समानतेच्या नावाखाली देशातील १८ कोटी मुस्लिमांना अडचणीत आणण्याचा प्रयत्न सुरू असल्याचा आरोप त्यांनी केला. भाजप आणि राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ गैर-हिंदू समाजांवर हिंदू कायदे लादण्याच्या दिशेने वाटचाल करीत असल्याचे ते म्हणाले.

राज्यघटनेतील धार्मिक स्वातंत्र्य, समानतेचा अधिकार तसेच अल्पसंख्याकांचे सांस्कृतिक आणि धार्मिक अधिकार

यांच्यावर सरकारच्या भूमिकेमुळे आघात होत असल्याचा दावा त्यांनी केला.

विधि आयोगानेच समान नागरी कायद्याची आवश्यकता नसल्याचे यापूर्वी स्पष्ट केले होते.

मग भाजपशासित राज्यांमध्ये त्यासाठी एवढा आग्रह का, असा सवाल ओवैसी यांनी उपस्थित केला.

‘डिस्टर्ब एरिया’ कायदा आणि कथित ‘प्रेमसंबंधविरोधी’ कायदांचा उल्लेख करत त्यांनी भाजपच्या भूमिकेतील कथित दुटप्पीपणावरही निशाणा साधला.

‘शेतकरी उद्ध्वस्त होत असताना सरकार झोपले आहे का?’ हर्षवर्धन सपकाळांचा सरकारवर संताप

दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई । प्रतिनिधी महाराष्ट्रातील शेतकरी दुष्काळाच्या छायेत होरपळत असताना सरकारकडून ठोस मदत होत नसल्याचा आरोप काँग्रेसचे प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ यांनी केला. ‘शेतकरी संकटात आहे; सरकार अजूनही झोपेत का?’ असा संतप्त सवाल त्यांनी उपस्थित केला.

पेरण्या लांबल्या आणि त्यानंतर पावसाने दडी मारल्याने शेतकऱ्यांच्या हातातोंडाशी आलेला घास हिरावला गेला आहे. अनेक ठिकाणी पिके करपली असून, आता पाऊस झाला तरी त्याचा पिकांना अपेक्षित फायदा होणार नसल्याचे सपकाळ

बलात्कार प्रकरणात तरुण तेजपाल अखेर कारागृहात! सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानंतर म्हापसा न्यायालयात आत्मसमर्पण

दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : प्रतिनिधी ‘तहलका’चे माजी संपादक-इन-चीफ तरुण तेजपाल यांनी २०१३च्या बलात्कार प्रकरणात सोमवारी गोव्यातील म्हापसा न्यायालयात आत्मसमर्पण केले. सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानंतर त्यांना आत्मसमर्पण करावे लागले.

आत्मसमर्पणानंतर तेजपाल यांची रवानगी उत्तर गोव्यातील कोलवाळ मध्यवर्ती कारागृहात करण्यात आली. तेथे ते १० वर्षांची सक्तमजुरीची शिक्षा भोगणार आहेत.

बॉम्बे उच्च न्यायालयाने ६ ऑगस्ट रोजी कनिष्ठ महिला सहकाऱ्यावर बलात्कार केल्याप्रकरणी तेजपाल यांना दोषी ठरवले होते. त्यानंतर त्यांनी दोषसिद्धी आणि शिक्षेविरोधात सर्वोच्च न्यायालयात दाद मागितली.

२५ ऑगस्ट रोजी सर्वोच्च न्यायालयाने आत्मसमर्पणातून

सूट देण्याची त्यांची मागणी फेटाळली होती. न्यायालयाने तीन आठवड्यांत आत्मसमर्पण करण्याचे निर्देश दिले.

आता त्यांच्या फौजदारी अपीलावर २२ सप्टेंबर रोजी सुनावणी होणार आहे.

त्यापूर्वी २१ सप्टेंबरपर्यंत आत्मसमर्पणाचे प्रमाणपत्र न्यायालयात सादर करावे लागणार आहे. त्यामुळे सर्वोच्च न्यायालयाच्या पुढील निर्णयाकडे सविधि लक्ष लागले आहे.

सरकार जरांगेंना घाबरले की मराठ्यांच्या लोंढ्याला? हजारो मराठे मुंबईत पोहोचण्यापूर्वीच आंदोलनाची धार बोथट करण्याचा प्रयत्न? जरांगे एकटेच मुंबईच्या दिशेने निघणार

नाकारली, गर्दी रोखली; मात्र ‘जीव गेला तरी शब्द मागे घेणार नाही’ म्हणत जरांगेचा निर्धार कायम

दैनिक राज्य लोकतंत्र

जालना । प्रतिनिधी मराठा आरक्षणाच्या मागणीसाठी मुंबईच्या दिशेने निघण्याची तयारी करणाऱ्या हजारो समाजबांधवांना मनोज जरांगे पाटील यांनी अचानक थांबण्याचे आव्हान केले. मात्र, आंदोलन मागे घेण्यास त्यांनी स्पष्ट नकार देत आपण स्वतःच मुंबईकडे जाणार असल्याचे जाहीर केले.

त्यामुळे आता प्रश्न उपस्थित होत आहेसरकारला जरांगे पाटील यांची भीती आहे की मुंबईत एकवटणाऱ्या मराठा समाजाच्या शक्तीची?

आंतरवाली सराटी येथे पत्रकार परिषदेत जरांगे यांनी सरकारच्या भूमिकेवर गंभीर सवाल उपस्थित केले. सणासुदीच्या काळाचा आधार घेऊन आंदोलनाची ताकद कमी करण्याचा प्रयत्न केला जात असल्याचा आरोप त्यांनी केला. मुंबईत मोठी गर्दी झाल्यास मराठा समाजातील तरुणांवर दंगलीसारखे गंभीर गुन्हे दाखल करण्याचा डाव आखला जाऊ शकतो, असा

दावाही त्यांनी केला. विशेष म्हणजे, मुंबईतील आंदोलनाला परवानगी नकारण्यात आली आहे. हजारो आंदोलक

मुंबईत येऊन नयेत यासाठी प्रशासनाकडून खबरदारी घेतली जात असताना जरांगे यांनी मात्र माघार घेण्यास नकार दिला आहे.

१५ सप्टेंबरला सकाळी ११ वाजता केवळ दोन वाहनांसह आणि पाच-दहा सहकाऱ्यांसह मुंबईकडे रवाना होण्याची घोषणा त्यांनी केली आहे. ‘जीव गेला तरी शब्द मागे घेणार नाही,’ असा आक्रमक निर्धार व्यक्त करत जरांगे यांनी सरकारला थेट आव्हान दिले. ‘मराठ्यांच्या वाटेतील काटे आधी मला दूर करू घा,’ असे म्हणत आवाहन आंदोलनाची जबाबदारी स्वतःच्या खांद्यावर घेतली.

हजारोंची गर्दी रोखणे, आंदोलनाला परवानगी नकारणे आणि संभाव्य गुन्हांची भीती

निर्माण होण्याची शक्यताया सगळ्यामुळे सरकारची भूमिका आता संशयाच्या भोवऱ्यात आली आहे. आंदोलन दडपण्याऐवजी मराठा आरक्षणाच्या मागणीवर ठोस निर्णय घेण्याची वेळ आली नाही का?

दरम्यान, वर्गणी किंवा तयार ठेवलेल्या वाहनांना हात न लावण्याचे आवाहन करत जरांगे यांनी आंदोलनाची तयारी सुरूच ठेवण्याचे संकेत दिले आहेत. त्यामुळे सरकारसमोर आता मोठे आव्हान उभे आहे

एकच गंभीर कृत्य पुरेसे! क्रूरतेसाठी वारंवार छळाची गरज नाही

पत्नीवरील गंभीर अत्याचाराची एकच घटना पतीविरुद्ध गुन्हा ठरवण्यासाठी पुरेशी; केरळ उच्च न्यायालयाचा महत्त्वपूर्ण

दैनिक राज्य लोकतंत्र

कोची । प्रतिनिधी विवाहानंतर पत्नीवर झालेला छळ अनेक घटनांच्या मालिकेतूनच सिद्ध झाला पाहिजे, असे नाही. एखादे एकच कृत्य अत्यंत गंभीर स्वरूपाचे असेल आणि भारतीय दंड संहितेच्या कलम ४९८अ अंतर्गत ‘क्रूरते’च्या व्याख्येत बसत असेल, तर ते एकमेव कृत्यही गुन्हा ठरू शकते, असा महत्त्वपूर्ण निर्वाक केरळ उच्च न्यायालयाने दिला आहे. १२ सप्टेंबर २०२६ रोजी दिलेल्या या निर्णयात न्यायमूर्ती जॉबिन

सेबॅस्टियन यांनी वैवाहिक छळाच्या प्रकरणांकडे पाहण्याची कायदेशीर चौकट स्पष्ट केली. न्यायालयाने मात्र त्याचवेळी महत्त्वाची दुसरी बाजूही स्पष्ट केली. पती-पत्नीमधील प्रत्येक वाद, मतभेद, गैरवर्तन किंवा किरकोळ छळाची प्रत्येक घटना आपोआप ‘क्रूरता’ ठरत नाही. एखाद्या व्यक्तीविरोधात केवळ ‘सासरचे लोक त्रास देत होते’, ‘सर्वानी छळ केला’ अशा सर्वसाधारण स्वरूपाच्या आरोपांवर फौजदारी कारवाई करता येणार नाही. संबंधित

व्यक्तीने नेमके काय केले, याबाबत ठोस माहिती असणे आवश्यक आहे. या प्रकरणात विवाहानंतर २००७ पासून पत्नीला शारीरिक आणि मानसिक त्रास दिल्याचे आरोप करण्यात आले होते. पतीने पत्नीच्या सोन्याच्या दागिन्यांचा अपहार केल्याचाही आरोप होता. पतीविरोधातील आरोप विशिष्ट आणि ठोस स्वरूपाचे असल्याचे न्यायालयाच्या निदर्शनास आले. त्यामुळे त्याच्याविरोधातील फौजदारी कार्यवाही रद्द करण्यास न्यायालयाने नकार दिला.

मात्र पतीच्या नातेवाईकांविरोधातील

हतर आरोप सर्वसाधारण स्वरूपाचे असल्याचे न्यायालयाने नमूद केले. कोणत्या

नातेवाईकाने कोणता छळ केला, त्याची नेमकी घटना काय होती, याबाबत स्पष्ट तपशील नसल्याने त्याच्याविरोधातील कार्यवाही रद्द करण्यात आली. निर्णयामुळे भारतीय दंड संहितेच्या कलम ४९८अच्या वापराबाबत महत्त्वाचा संदेश गेला आहे. महिलांना वैवाहिक क्रौर्यापासून संरक्षण देणे हा या तरतुदीचा उद्देश आहे. त्यामुळे एखादा गंभीर अत्याचार केवळ एकदाच झाला म्हणून तो दुर्लक्षित करता येणार नाही. घटनांची संख्या नव्हे, तर कृत्याचे स्वरूप,

त्याची तीव्रता आणि त्यामागील हेतू महत्त्वाचा ठरेल. त्याचवेळी केवळ वैवाहिक वाद झाला म्हणून पतीच्या संपूर्ण कुटुंबावर गुन्हा दाखल करणेही योग्य ठरणार नाही. न्यायालयाने त्यामुळे दोन्ही बाजूंमध्ये समतोल साधला आहे. एकीकडे गंभीर अत्याचार सहन करणाऱ्या महिलेला ‘एकच घटना आहे’ या कारणावरून न्याय नाकारता येणार नाही; तर दुसरीकडे ठोस आधार नसताना निरपराध नातेवाईकांना फौजदारी खटल्यात अडकवता येणार नाही.

सायांश वृत्त

हिंजवडीच्या वाहतूक कोंडीपासून पाणी-कचऱ्यापर्यंत प्रश्नांचा डोंगर; जिल्हाधिकाऱ्यांनी विभागांना दिले ‘डेडलाइन’चे आदेश

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे । प्रतिनिधी

हिंजवडी आयटी पार्क आणि परिसरातील वाढत्या नागरी समस्यांवर प्रशासनाने आता उच्चस्तरीय बैठक घेतली आहे. जिल्हाधिकारी जितेंद्र डुडी यांनी संबंधित विभागांची बैठक घेऊन वाहतूक कोंडी, सार्वजनिक वाहतूक, रस्ते, पाणीपुरवठा, वीज आणि कचरा व्यवस्थापनाचा आढावा घेतला.

हिंजवडी परिसरात आयटी कंपन्यांची झपाट्याने वाढ झाली असली, तरी त्याच वेगाने पायाभूत सुविधा विकसित झाल्या नसल्याने नागरिक आणि आयटी कर्मचाऱ्यांना विविध समस्यांना सामोरे जावे लागत आहे. विशेषतः सकाळ-संध्याकाळच्या गर्दीच्या वेळेत होणारी वाहतूक कोंडी हा मोठा प्रश्न बनला आहे.

बैठकीत प्रत्येक यंत्रणेने आपापल्या जबाबदाऱ्या निश्चित करून समन्वयाने आणि कालबद्ध पद्धतीने काम करण्याचे निर्देश जिल्हाधिकाऱ्यांनी दिले. केवळ बैठका घेऊन प्रश्न सुटणार नाहीत, तर प्रत्यक्ष कामाची गती वाढवणे आवश्यक असल्याचे प्रशासनाने स्पष्ट केले.

हिंजवडीसारख्या राज्यातील प्रमुख आयटी केंद्रात वाहतूक, पाणी, वीज आणि कचरा यासारख्या मूलभूत सुविधांचे प्रश्न कायम राहणे हे नियोजनावरच प्रश्ननिर्माण करणारे आहे. त्यामुळे आता प्रशासनाच्या आदेशाशी अंमलबजावणी प्रत्यक्ष जमिनीवर किती वेगाने होते, हे महत्त्वाचे ठरणार आहे.

बेल्हे-जेजुरी राज्यमार्गावर अपघातांचे सत्र थांबेना; जबाबदार कोण? वाहनचालकांचा बेशिस्तपणा की संबंधित विभागाचे दुर्लक्ष? शकील सय्यद यांच्या मृत्यूने पुन्हा सुरक्षेचा प्रश्न ऐरणीवर

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

लोणी-धामणी । प्रतिनिधी

बेल्हे-जेजुरी राज्यमार्गावरील अपघातांचे सत्र थांबत नाही, अशी परिस्थिती निर्माण झाली असून या मार्गावरील अपघातांना जबाबदार कोण, असा गंभीर प्रश्न आता उपस्थित होत आहे. वाहनचालकांचा बेशिस्तपणा, अतिवेग की रस्ते सुरक्षेच्या उपाययोजनांकडे संबंधित विभागाचे होत असलेले दुर्लक्ष, याचे उत्तर शोधण्याची वेळ आली आहे.

लोणी (ता. आंबेगाव) येथील शकील सय्यद या तरुणाचा पाबळजवळ झालेल्या अपघातात मृत्यू झाल्याने लोणी परिसरात हळूहळू व्यक्त होत आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, शकील सय्यद कामानिमित्त पाबळ येथे गेले होते. काम आटोपून ते दुचाकीवरून पाबळहून लोणीच्या दिशेने परतत असताना पाबळ येथील रमशानभूमीजवळ त्यांच्या दुचाकीचा अपघात झाला. या दुर्घटनेत त्यांचा मृत्यू झाला. या घटनेमुळे बेल्हे-जेजुरी राज्यमार्गावरील अपघातांचा गंभीर प्रश्न पुन्हा एकदा ऐरणीवर आला आहे. गेल्या काही वर्षात या मार्गावर वारंवार अपघात होत असून अनेकांना आपला जीव गमवावा लागला आहे. त्यामुळे केवळ अपघात घडल्यानंतर दुःख व्यक्त करण्याऐवजी अपघात रोखण्यासाठी ठोस आणि कायमस्वरूपी उपाययोजना करण्याची मागणी होत आहे.

शकील सय्यद यांच्या पश्चात पत्नी, दोन मुली, एक मुलगा, आई-वडील, भाऊ, बहीण असा परिवार आहे. त्यांच्या अकाली निधनाने

कुटुंबावर दुःखाचा डोंगर कोसळला असून लोणी गावावर शोककळा पसरली आहे.

राज्यमार्गावरील वाढते अपघात रोखण्यासाठी आणि वाहनचालक आणि ग्रामस्थांनीही प्रशासनाने तातडीने उपाययोजना कराव्यात, अशी मागणी केली आहे. या मार्गावरील अपघातांमुळे अनेक कुटुंबांतील जीवाभावाची व्यक्ती कायमची दूर होत आहेत.

अपघातांची पुनरावृत्ती होऊ नये यासाठी ठोस उपाय शोधणे गरजेचे आहे, असे शरद बॅकेचे संचालक अशोक आदक पाटील, सामाजिक कार्यकर्ते संतोष पडवळ आणि माजी उपसरपंच राजू आदक यांनी सांगितले.

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

लोणी-धामणी । वृत्तसंस्था

कांधाळा सध्या चांगला बाजारभाव मिळत असल्याने आंबेगाव तालुक्याच्या पूर्व भागात कांदा लागवडीला वेग आला आहे. त्यामुळे लाखगाव, देवगाव, मंगडेवाडी, जारकरवाडी, पोदेवाडी, खडकवाडी, बडेकरमळा, काठापूर, वाळुंजनगर आदी परिसरात कांदा रोपांना मोठी मागणी वाढली आहे.

कांदा लागवडीसाठी शेतकऱ्यांकडून रोपांची मागणी वाढल्याने कांदा रोपे तयार करणाऱ्या शेतकऱ्यांनी रोपांचे दरही वाढविले आहेत.

रोपांच्या किमतीत वाढ झाली असली तरी सध्याचा चांगला बाजारभाव आणि भविष्यातील दराची अपेक्षा

यामुळे शेतकरी कांदा लागवडीला प्राधान्य देत आहेत.

पूर्व भागातील अनेक गावांमध्ये सध्या शेतशिवारात कांदा लागवडीची लगबग सुरू असून, कांदा रोपे उपटणे, त्याची बांधणी करणे आणि

कांदा लागवडीसाठी शेतात नेण्याची कामे वेगाने सुरू आहेत.

बाजारभावातील तेजीमुळे कांदा लागवडीकडे शेतकऱ्यांचा कल; रोपांचे दरही वाढले

पुणे गणेशोत्सवाचा श्रीगणेशा! ढोल-ताशांच्या गजरात मानाच्या गणपतींच्या मिरवणुका; शहर झाले भक्तिमय

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

लोणी-धामणी । प्रतिनिधी

पुणे : ढोल-ताशांचा कडकडाट, पारंपरिक वाद्यांचा निनाद, फुलांची उधळण आणि 'गणपती बाप्पा मोरया'च्या जयघोषात पुण्यात आज, १४ सप्टेंबर २०२६ रोजी गणेशोत्सवाला दिमाखात सुरुवात झाली. पुण्याच्या ऐतिहासिक गणेशोत्सवाची ओळख असलेल्या मानाच्या गणपतीसह प्रमुख मंडळांनी पारंपरिक पद्धतीने मिरवणुका काढत गणरायाचे स्वागत केले. यंदाचा गणेशोत्सव १२ दिवसांचा असून त्याची सांगता २५ सप्टेंबरला अनंत चतुर्दशीला होणार आहे.

मानाचा पहिला श्री कसबा गणपती, दुसरा श्री तांबडी जोगेश्वरी, तिसरा श्री गुरुजी तालीम, चौथा श्री तुळशीबाग गणपती यांच्या हस्ते वाडा गणपती यांच्या प्रतिष्ठापना सोहळ्याला विशेष महत्त्व आहे. सकाळपासूनच या मंडळांच्या परिसरात भाविकांची गर्दी पाहायला मिळाली. ढोल-ताशा पथकांमध्ये तरुणांच्या उत्साह ओसंडून वाहत होता.

यासोबतच श्रीमंत भाऊसाहेब रंगारी गणपती, अखिल मंडई गणपती आणि श्रीमंत दगडूशेठ हलवाई गणपती येथील उत्सवाला मोठी सुरुवात झाली आहे.

दगडूशेठ गणपती मंडळाने यंदा वृंदावनच्या प्रेम मंदिराची १२० फूट लांब, १० फूट रुंद आणि १०० फूट उंच प्रतिकृती उभारली आहे. भक्तांच्या सुरक्षेसाठी येथे १५० सीसीटीव्ही कॅमेरे आणि २५० सुरक्षारक्षकांची व्यवस्था करण्यात आली आहे.

मात्र, उत्सवाचा जल्लोष वाढत असताना गर्दी, वाहतूक आणि सुरक्षेचे आव्हानही तितकेच मोठे आहे. पुणे पोलिसांनी यंदा तब्बल ७ हजार पोलिसांचा बंदोबस्त तैनात केला असून गर्दीवर एआय आधारित कॅमेऱ्यांची नजर राहणार आहे. मध्यवर्ती भागात २० निरीक्षण मनोरे उभारण्यात आले आहेत.

गणेशोत्सवाच्या पार्श्वभूमीवर मध्य पुण्यातील १२ रस्त्यांवर १२ ते २६ सप्टेंबरदरम्यान अवजड आणि आकाराने मोठ्या वाहनांना बंदी घालण्यात आली आहे. त्यामुळे नागरिकांनी पर्यायी मार्ग आणि सार्वजनिक वाहतुकीचा वापर करण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे.

भक्ती, परंपरा आणि ढोल-ताशांच्या जल्लोषाने पुणे पुन्हा एकदा गणेशमय झाले आहे; मात्र हा उत्सव आनंदासोबत शिस्त, सुरक्षितता आणि पर्यावरणाची जबाबदारीही मागते.

गणेशोत्सवाला गावी जाणेही महागले! रेल्वे तिकिटे गायब, खासगी बसवाल्यांकडून दोन-तीनपट भाड्याची वसुली

फ्लॅटचा ताबा रखडवला, आता बिल्डरला व्याजाचा दणका! ‘अक्केरा प्राइड’च्या चार घरखरेदीदारांना दिलासा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : प्रतिनिधी

घराचे स्वप्न पाहून आयुष्यभराची कमाई गुंतवणाऱ्या ग्राहकांना वेळेत फ्लॅटचा ताबा न देणे विकासकांना महागात पडू शकते, याचा आणखी एक दाखला समोर आला आहे. महाराष्ट्र रिअल इस्टेट नियामक प्राधिकरणाने (महारेरा) वडगाव बुद्रुक येथील ‘अक्केरा प्राइड’ प्रकल्पाच्या विकासकाविरोधात महत्त्वाचा आदेश दिला आहे.

महारेराने अक्केरा बिल्डर अँड डेव्हलपर प्रायव्हेट लिमिटेड या प्रकल्पाच्या प्रवर्तकाला चार घरखरेदीदारांना फ्लॅटचा ताबा देण्यास झालेल्या विलंबाबद्दल व्याजाची रक्कम अदा करण्याचे निर्देश दिले आहेत.

घरखरेदीदारांसाठी फ्लॅटचा ताबा हा केवळ बांधकाम पूर्ण झाल्याचा विषय नसतो. त्यासाठी गृहकजचे हसे, व्याज, भाडे आणि इतर आर्थिक जबाबदाऱ्या ग्राहकांना एकाच वेळी सांभाळाव्या लागतात. त्यामुळे विकासकाकडून ताब्यात झालेला विलंब ग्राहकांच्या आर्थिक नियोजनावर थेट परिणाम करतो.

रिअल इस्टेट क्षेत्रात प्रकल्प वेळेत पूर्ण करण्याची आणि करारानुसार ताबा देण्याची जबाबदारी विकासकाची असते. मात्र, ताबा लांबल्यानंतरही ग्राहकांनी शांत बसावे, अशी अपेक्षा ठेवता येणार नाही. महारेराने या आदेशामुळे विलंबाचा आर्थिक भार ग्राहकांवरच ढकलण्याची प्रवृत्ती थोपवण्याचा स्पष्ट संदेश गेला आहे.

विशेष म्हणजे, घर घेण्यासाठी ग्राहकाकडून वेळेवर पैसे घेणाऱ्या विकासकाने ताबा देताना मात्र मुक्त पाळली नाही, तर त्याची किंमत ग्राहकांनी का मोजावी, हा मूलभूत प्रश्न या प्रकरणातून पुन्हा समोर येतो.

जबाबदाऱ्या ग्राहकांना एकाच वेळी सांभाळाव्या लागतात. त्यामुळे विकासकाकडून ताब्यात झालेला विलंब ग्राहकांच्या आर्थिक नियोजनावर थेट परिणाम करतो.

रिअल इस्टेट क्षेत्रात प्रकल्प वेळेत पूर्ण करण्याची आणि करारानुसार ताबा देण्याची जबाबदारी विकासकाची असते. मात्र, ताबा लांबल्यानंतरही ग्राहकांनी शांत बसावे, अशी अपेक्षा ठेवता येणार नाही. महारेराने या आदेशामुळे विलंबाचा आर्थिक भार ग्राहकांवरच ढकलण्याची प्रवृत्ती थोपवण्याचा स्पष्ट संदेश गेला आहे.

विशेष म्हणजे, घर घेण्यासाठी ग्राहकाकडून वेळेवर पैसे घेणाऱ्या विकासकाने ताबा देताना मात्र मुक्त पाळली नाही, तर त्याची किंमत ग्राहकांनी का मोजावी, हा मूलभूत प्रश्न या प्रकरणातून पुन्हा समोर येतो.

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : प्रतिनिधी

गणरायाच्या दर्शनासाठी आणि कुटुंबासोबत गणेशोत्सव साजरा करण्यासाठी गावाकडे निघालेल्या पुणेकरांच्या खिशाला यंदा मोठी झळ बसत आहे. रेल्वेची तिकिटे मिळत नाही, प्रतीक्षा यादी वाढत गेली आणि पर्याय म्हणून खासगी बसचा आधार घेताच प्रवाशांकडून नियमित भाड्याच्या दोन ते तीन पट रक्कम आकारली जात असल्याची परिस्थिती निर्माण झाली आहे.

गणेशोत्सवाच्या काळात दरवर्षी पुण्यातून मोठ्या संख्येने नागरिक कोकण, मराठवाडा, राजकीय कारणांमुळे झाल्याचा दावा भारडजने केला. घटनास्थळाचा कथित चित्रफितीचा पुरावाही बचाव पक्षाने सादर केल्याचे वृत्त आहे. पोलिसांनी मात्र तक्रारीच्या सुरुवातीच्या नोंदीत जातीय अपशब्दांचा उल्लेख नसल्याचे, तर नंतरच्या जबाबात त्याचा उल्लेख झाल्याचे न्यायालयाला सांगितले.

भारडजला ४ सप्टेंबर रोजी उत्तर प्रदेशातील बुलंदशहर येथून ताब्यात घेण्यात आले होते. घटनेनंतर त्याला दिल्लीला आणण्यात आले. दिल्ली उच्च न्यायालयाने यापूर्वी त्याच्या अटकेला आव्हान देणारी याचिका फेटाळली होती. आता सर्वोच्च न्यायालयाने यापूर्वी १५ सप्टेंबरच्या निर्णयाकडे लागले आहे. आरोप गंभीर असले तरी अंतिम दोषसिद्धी झालेली नाही; त्यामुळे जामीन देताना न्यायालय कोणती कायदेशीर कसोटी लावते,

गणेशोत्सवाच्या गर्दीत दोन ते तीन पट पैसे मोजावे लागत असल्याने कुटुंबासह प्रवास करणाऱ्यांच्या बजेटवर मोठा परिणाम होत आहे.

विशेषतः शेवटच्या क्षणी तिकीट शोधणाऱ्या प्रवाशांकडे पर्याय कमी असल्याने जादा भाडे देण्याशिवाय मार्ग उरत नाही.

गणेशोत्सव हा आनंदाचा आणि कुटुंबाला एकत्र आणणारा सण; मग गावी जाण्यासाठीच नागरिकांच्या खिशावर ‘उत्सवी कर’ का? असा सवाल आता उपस्थित होत आहे.

दरवर्षी गणेशोत्सवाची तारीख निश्चित असताना प्रवाशांची वाढती संख्या प्रशासनाला असते. तरीही रेल्वे, एसटी आणि इतर सार्वजनिक वाहतुकीची क्षमता

आधीपासून वाढवण्यात अपयश येत असेल, तर त्याचा थेट फायदा खासगी वाहतूकदारांना आणि आर्थिक फटका सामान्य प्रवाशांना बसतो.

उत्सवाच्या गर्दीत प्रवाशांची मजबुरी ही खासगी ऑपरेटरसाठी कमाईची संधी ठरू नये, यासाठी प्रशासनाने जादा भाड्याची तपासणी आणि प्रभावी नियंत्रण तातडीने करणे गरजेचे आहे.

जंतर-मंतर मारहाण प्रकरणात भारडजचा जामीन उद्यावर! न्यायालयाचा निर्णय राखीव

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली । प्रतिनिधी

घराचे स्वप्न जंतर-मंतरवरील आंदोलनादरम्यान एका अल्पवयीन आंदोलनकर्त्याच्या वडिलांवर कथित मारहाण केल्याच्या प्रकरणात अटकेत असलेला स्वतंत्र भारडज याच्या जामीन अर्जावरील निर्णय दिल्लीतील न्यायालयाने १४ सप्टेंबर २०२६ रोजी राखून ठेवला. पतियाळा हाऊस न्यायालयाचे अतिरिक्त सत्र न्यायाधीश सौरभ प्रताप सिंह ललेर हे १५ सप्टेंबर रोजी निर्णय देणार आहेत.

या प्रकरणात भारडजविरोधात अनुसूचित जाती-जमाती अत्याचार प्रतिबंधक कायदा आणि बालकांचे लैंगिक अपराधांपासून संरक्षण करणाऱ्या कायदांतर्गत स्वतंत्र गुन्हे दाखल असल्याची माहिती न्यायालयाला देण्यात आली. त्यामुळे न्यायालयाने आजची सुनावणी बंद दाराआड घेण्याचा निर्णय घेतला. भारडजला अनुसूचित जाती-जमाती अत्याचार प्रतिबंधक कायदांतर्गत दाखल गुन्हात अटक करण्यात आली असून तो सध्या न्यायालयीन कोठडीत आहे.

दरम्यान, भारडजच्या वकिलांनी न्यायालयात वेगळी बाजू मांडली. आपण हल्लेखोर नसून तक्रारदारांचे आपल्यावर हल्ला केला, तसेच आपली अटक

राजकीय कारणांमुळे झाल्याचा दावा भारडजने केला. घटनास्थळाचा कथित चित्रफितीचा पुरावाही बचाव पक्षाने सादर केल्याचे वृत्त आहे. पोलिसांनी मात्र तक्रारीच्या सुरुवातीच्या नोंदीत जातीय अपशब्दांचा उल्लेख नसल्याचे, तर नंतरच्या जबाबात त्याचा उल्लेख झाल्याचे न्यायालयाला सांगितले.

भारडजला ४ सप्टेंबर रोजी उत्तर प्रदेशातील बुलंदशहर येथून ताब्यात घेण्यात आले होते. घटनेनंतर त्याला दिल्लीला आणण्यात आले. दिल्ली उच्च न्यायालयाने यापूर्वी त्याच्या अटकेला आव्हान देणारी याचिका फेटाळली होती. आता सर्वोच्च न्यायालयाने यापूर्वी १५ सप्टेंबरच्या निर्णयाकडे लागले आहे. आरोप गंभीर असले तरी अंतिम दोषसिद्धी झालेली नाही; त्यामुळे जामीन देताना न्यायालय कोणती कायदेशीर कसोटी लावते,

■ सोलापूर : सातारा येथे नुकत्याच पार पडलेल्या आह्वानात्मक ‘सातारा हिल मॅरेथॉन २०२६’ मध्ये ‘बाशी रनर्स’ च्या तब्बल ३८ धावपटूंनी २१ किलोमीटरचे हाफ मॅरेथॉन अंतर यशस्वीरीत्या पूर्ण करत बाशींच्या क्रीडा क्षेत्राच्या शिर्षात मानाचा तुरा रोवला. या उल्लेखनीय कामगिरीबद्दल बाशी रनर्स व बाशी सायकलिंग क्लबच्या वतीने शिवशक्ती मैदानावर विशेष सत्कार समारंभाचे आयोजन करण्यात आले होते.

सातारा हिल मॅरेथॉनसारख्या आह्वानात्मक स्पर्धेत विविध वयोगटातील ३८ धावपटूंनी सहभाग घेत निघारित २१ किलोमीटरचे अंतर पूर्ण केले. प्रतिकूल परिस्थितीतही धावपटूंनी दाखवलेली चिकाटी, शारीरिक क्षमता आणि सातत्याचे उपस्थित मान्यवरांनी कौतुक केले. या कामगिरीमुळे बाशी शहरातील रनिंग, सायकलिंग, फिटनेस आणि निरोगी जीवनशैलीच्या चळवळीला आणखी बळ मिळाले आहे.

युवाकर करले यांची दोन तासांच्या आत धाव सत्कार समारंभात युवाकर करले यांच्या कामगिरीचा विशेष गौरव करण्यात आला. त्यांनी सातारा हिल मॅरेथॉनचे २१ किलोमीटर अंतर अवघ्या १ तास ५८ मिनिटांत पूर्ण करत दोन तासांच्या आत हाफ मॅरेथॉन पूर्ण करण्याची उल्लेखनीय कामगिरी केली.

तसेच निलेश सार्वदे यांनी तब्बल १००० किलोमीटरची BRM सायकलिंग मोहीम ७३ तासांत पूर्ण केल्याबद्दल त्यांचा विशेष सन्मान करण्यात आला.

या कार्यक्रमास नागपुरचे उपजिल्हाधिकारी उमेश चव्हाण, श्री शिवाजी शिक्षण प्रसारक मंडळाचे जयकुमार ऊर्फ बापू शितोळे, बाशी तालुका पोलीस ठाण्याचे पोलीस उपनिरीक्षक आबासाहेब शिरगिरे, कुलदीप सोनटके, सेकंडरी स्कूल एम्प्लॉयी सोसायटीचे संचालक प्रमोद दशमुख तसेच बाशी सायकलिंग क्लबचे अध्यक्ष चंद्रकांत ऊर्फ बप्पा बारबोले यांची प्रमुख उपस्थिती होती. मान्यवरांच्या हस्ते सर्व ३८ धावपटूंचा गौरव

सायांश वृत्त

नेपाळवर पुराचे संकट,
वीज केंद्रे उद्ध्वस्त;
भारताने मदतीचा हात
पुढे केला!

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
नवी दिल्ली । प्रतिनिधी

नेपाळमध्ये गेल्या महिन्यात आलेल्या भीषण पुरामुळे केवळ जीवितहानीच झाली नाही, तर देशाच्या वीज व्यवस्थेलाही मोठा धक्का बसला आहे. या पार्श्वभूमीवर भारताने नेपाळला दररोज १८ तास वीज निर्यात करण्यास मंजुरी दिली आहे. ही सवलत ३१ डिसेंबर २०२६ पर्यंत लागू राहणार असल्याची माहिती भारताच्या वीज मंत्रालयाने सोमवारी, १४ सप्टेंबर रोजी दिली. हिमनदी काे सळल्यानंतर निर्माण झालेल्या महापुराने नेपाळ आणि तिबेटमध्ये मोठी हानी केली. या आपत्तीत आतापर्यंत जवळपास १,४०० जणांचा मृत्यू झाल्याचे वृत्त आहे. नेपाळमध्ये तर १२ हून अधिक जलविद्युत प्रकल्प वाहून गेले, त्यामुळे देशाच्या एकूण वीज निर्मिती क्षमतेपैकी सुमारे दहा टक्के क्षमता एका झटक्यात नष्ट झाली.

वीज निर्मितीची साधनेच उद्ध्वस्त झाल्यामुळे नेपाळसमोर आता तातडीचे ऊर्जा संकट उभे ठाकले आहे. अशा परिस्थितीत भारताकडून होणारी वीज निर्यात नेपाळच्या उद्योग, दळणवळण, रुग्णालये, पाणीपुरवठा व्यवस्था आणि सामान्य नागरिकांसाठी महत्वाची ठरणार आहे.

मात्र या आपत्तीने हिमालयीन भागातील जलविद्युत प्रकल्पांच्या सुरक्षिततेचा प्रश्नही ऐरणीवर आणला आहे. हिमनद्या वितळणे, अचानक येणारे महापूर, भूस्खलने आणि बदलते हवामान यामुळे पर्वतीय भागातील मोठ्या पायाभूत प्रकल्पांसमोरचा धोका वाढत आहे.

महागाईचा भडका; सरकारचे दावे मात्र कागदावरच!

घाऊक महागाई १.१२ टक्क्यांवर; इंधन-ऊर्जा २२.१३ टक्के, पेट्रोलियम-नैसर्गिक वायू तब्बल ३४.४१ टक्के महाग

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था
देशातील महागाई नियंत्रणात असल्याचे दावे करणाऱ्या सरकारसमोर ऑगस्टची घाऊक महागाईची आकडेवारी चांगलीच अडचणीची ठरली आहे. केंद्र सरकारने सोमवारी, १४ सप्टेंबर २०२६ रोजी जाहीर केलेल्या आकडेवारीनुसार, ऑगस्टमध्ये घाऊक किंमत निर्देशांक आधारित महागाई तब्बल १.१२ टक्क्यांवर पोहोचली. जुलैमध्ये

हा दर १.७८ टक्के होता. अर्थतज्ज्ञांचा अंदाज १.८१ टक्के होता; प्रत्यक्ष आकड्याने तोही ओलांडला.

म्हणजेच महागाई कमी होण्याऐवजी किंमती वाढण्याचा वेगच वाढत आहे. सरकारकडून महागाई नियंत्रणाचे दावे केले जात असताना बाजार मात्र वेगळीच गोष्ट सांगत आहे.

सर्वाधिक धक्का इंधन आणि ऊर्जा क्षेत्राने दिला. ऑगस्टमध्ये या क्षेत्रातील किंमती २२.१३ टक्क्यांनी

वाढल्या. जुलैमध्ये ही वाढ २०.०९ टक्के होती. पेट्रोलियम आणि नैसर्गिक वायूच्या किंमती तर तब्बल ३४.४१ टक्क्यांनी वाढल्या. म्हणजे ऊर्जा महाग, वाहतूक महाग आणि उत्पादन महागआणि त्याचा भार शेवटी सामान्य ग्राहकाच्या खिशावर!

अन्नधान्याच्या किंमतीचाही सरकारला दिलासा देता आलेला नाही. ऑगस्टमध्ये अन्नधान्याची घाऊक महागाई ७.०९ टक्क्यांवर गेली, जी जुलैतील ६.६७ टक्क्यांपेक्षा

अधिक आहे. उत्पादन क्षेत्रातील किंमतीही ८.३७ टक्क्यांनी वाढल्या. सरकारकडे महागाईची कारणे सांगण्यासाठी अनेक स्पष्टीकरणे असतील; पण सामान्य नागरिकाला स्पष्टीकरण नव्हे, कमी झालेल्या किंमती हव्या आहेत. स्वयंपाकघराचे बजेट, प्रवासाचा खर्च, घरखर्च आणि व्यवसायाचा खर्च वाढत असताना केवळ आकडेवारीच्या भाषेत महागाई नियंत्रणात असल्याचे सांगणे म्हणजे

वास्तवापासून डोळे झाकणे. घाऊक महागाई जवळपास दहा टक्क्यांवर पोहोचते, इंधन-ऊर्जा २२ टक्क्यांहून अधिक महागते आणि पेट्रोलियम-नैसर्गिक वायू ३४ टक्क्यांपेक्षा जास्त वाढतात; तरीही सरकारचा दाव्यांमध्ये मात्र सगळे आलबेल! ही आकडेवारी फक्त अर्थव्यवस्थेचा अहवाल नाही. ही सरकारच्या महागाईविरोधी धोरणाची खरी परीक्षा आहेआणि या परीक्षेत आकडे सरकारच्या बाजूने नाहीत.

गोव्याच्या २५ मृत्यूंच्या आगीत अखेर शरणागती!

सर्वोच्च न्यायालयाच्या दणक्यानंतर मद्यगृहाच्या मालकांसह तिचे न्यायालयात; दोन आठवड्यांनी आरोपींचे आत्मसमर्पण

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
नागपूर : प्रतिनिधी

गोव्यातील अपॉरा येथील 'बर्च बाय रोमिओ लेन' या मनोरंजनगृहाला ६ डिसेंबर २०२५ रोजी लागलेल्या भीषण आगीत २५ जणांचा मृत्यू झाला, तर अनेक जण जखमी झाले. या दुर्घटनेला तब्बल नऊ महिने उलटल्यानंतर या प्रकरणातील तीन प्रमुख आरोपींनी सोमवारी, १४ सप्टेंबर २०२६ रोजी अखेर न्यायालयासमोर आत्मसमर्पण केले.

मनोरंजनगृहाचे मालक सौरभ लुथरा आणि गौरव लुथरा तसेच त्यांचे व्यावसायिक भागीदार अजय गुसा यांनी म्हापसा येथील

अतिरिक्त जिल्हा व सत्र न्यायालयात स्वतःला न्यायालयाच्या स्वाधीन केले. सर्वोच्च न्यायालयाने दोन आठवड्यांपूर्वी त्यांचा जामीन रद्द करण्याच्या निर्णयाला आव्हान देणाऱ्या याचिका फेटाळल्या होत्या. त्यानंतर सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्देशानुसार तिघांनाही न्यायालयासमोर शरण येणे भाग पडले.

या संपूर्ण प्रकरणातील सर्वात गंभीर प्रश्न म्हणजे २५ जणांचा जीव गेलेल्या या आगीमागे नेमकी जबाबदारी कोणाची? दुर्घटनेनंतर आरोपी देशाबाहेर गेल्याचे समोर आले होते.

त्यामुळे तपासाची दिशा, आरोपींची उपलब्धता आणि न्यायप्रक्रियेचा वेग यावर सुरुवातीपासूनच प्रश्न उपस्थित झाले.

आता सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानंतर आरोपी न्यायालयात हजर झाले आहेत. मात्र, आत्मसमर्पण झाले म्हणून २५ मृतांच्या कुटुंबांना न्याय मिळाला असे म्हणता येणार नाही. २५ जीव गेले, अनेक कुटुंबांचे आयुष्य उद्ध्वस्त झाले. त्यामुळे या दुर्घटनेमागील निष्काळजीपणा, नियमांचे उल्लंघन आणि संबंधितांची जबाबदारी निश्चित होणे हीच खरी कसोटी आहे.

भारताशी संबंध 'नव्याने' जोडणार, पण दिल्लीशी थेट चर्चेतूनच!

शेख हसीना यांच्या काळातील संबंध 'अस्वस्थ' असल्याची ढाक्याची कबुली; परस्पर हितांवर आधारित नव्या संबंधांची बांगलादेशची भूमिका

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
नवी दिल्ली : प्रतिनिधी

भारत आणि बांगलादेशमधील संबंधांना नवा वळण देण्याचे संकेत बांगलादेशने दिले आहेत. भारतासोबतचे संबंध नव्याने प्रस्थापित करायचे असतील, तर ते दोन्ही देशांमधील थेट चर्चेतून आणि परस्पर हितांच्या आधारावरच झाले पाहिजेत, अशी भूमिका बांगलादेशचे परराष्ट्र व्यवहार राज्यमंत्री हुमायून कबीर यांनी रविवारी, १३ सप्टेंबर २०२६ रोजी मांडली.

कबीर यांनी भारताबाबत बांगलादेशमध्ये असलेला 'अतिप्रमाणात केंद्रित दृष्टिकोन' मागे सोडण्याची गरज व्यक्त केली. भारताशी संबंधांकडे भावनिक किंवा

एकतर्फी दृष्टिकोनातून न पाहता अधिक संतुलित पद्धतीने पाहिले पाहिजे, असे त्यांनी स्पष्ट केले. त्यांच्या मते, दोन्ही देशांनी परस्परांच्या हितांचा विचार करून नव्या स्वरूपातील द्विपक्षीय सहकार्य उभे करण्याची आवश्यकता आहे.

विशेष म्हणजे, सत्तेवरून हटवण्यात आलेल्या माजी पंतप्रधान शेख हसीना यांच्या कार्यकाळातील भारत-बांगलादेश संबंध 'अस्वस्थ' होते, असेही कबीर यांनी म्हटले.

त्यामुळे ढाक्याच्या नव्या सत्ताकेंद्राकडून दिल्लीसोबत संबंध सुधारण्याची भाषा होत असली, तरी त्यामागे जुन्या धोरणापासून अंतर ठेवण्याचा स्पष्ट प्रयत्न दिसून येतो.

या भूमिकेच्या बांगलादेशचे पंतप्रधान तारिक रहमान यांचा भारतात होणाऱ्या ब्रिक्स शिखर परिषदेला अनुपस्थित राहण्याचा निर्णयही महत्वाचा ठरतो. बांगलादेशने दोन दिवसांपूर्वीच स्पष्ट केले

होते की, रहमान यांना या परिषदेसाठी निमंत्रण देण्यात आलेले नाही. त्याऐवजी बिस्सेटकेच्या अध्यक्षपदावरील देशाला निमंत्रण देण्यात आले आहे.

दरम्यान, रहमान २१ सप्टेंबरला न्यूयॉर्कला रवाना होणार असून संयुक्त राष्ट्रांच्या ८१व्या आमसभेच्या अधिवेशनाला ते २६ सप्टेंबरपर्यंत उपस्थित राहणार आहेत. म्हणजेच, ढाका दिल्लीपासून दूरही जाऊ इच्छित नाही आणि जुन्या समीकरणांकडे परतण्यासही तयार नाही. आता या 'नव्या संबंधांची दिशा घोषणापेक्षा प्रत्यक्ष द्विपक्षीय चर्चेत आणि कृतीत किती दिसते, हेच महत्वाचे ठरणार आहे.

हिमालय धोक्याच्या उंबरठ्यावर; लाखो लोकांचे भविष्य संकटात!

हिमनद्या वेगाने वितळत असल्याचा इशारा; पाणीटंचाईपासून महापूर आणि भूस्खलनापर्यंत वाढता धोका

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : वृत्तसंस्था

हिमालय आता केवळ बर्फाच्छादित पर्वतरांग राहिलेली नाही; तो जागतिक हवामान संकटाचा धोक्याचा इशारा बनत आहे. या महिन्यात प्रसिद्ध झालेल्या एका अभ्यासानुसार, हिमालयातील हिमनद्या दशकभरापूर्वीच्या तुलनेत

अधिक वेगाने वितळत असून हा प्रदेश आता एका निर्णायक वळणाच्या दिशेने वाटचाल करत आहे. त्याचा थेट परिणाम लाखो लोकांच्या पाणीपुरवठ्यावर आणि उयजीविकेवर होण्याची भीती व्यक्त करण्यात आली आहे.

अभ्यासानुसार, हिमालयीन प्रदेश या

शतकाच्या मध्यापर्यंत पाणी उपलब्धतेच्या टप्प्यावर पोहोचण्याची शक्यता आहे. सुरुवातीला हिमनद्या वेगाने वितळल्यामुळे पाण्याचा प्रवाह वाढेल; मात्र त्यानंतर हिमसाठाच कमी झाल्याने नद्या आणि जलस्रोतांना पाणीपुरवठा करण्याची क्षमता घटू शकते. म्हणजे

आजचा वाढता पाण्याचा प्रवाह उद्याच्या पाणीटंचाईचा इशारा ठरू शकतो. या संकटाची भीषण झालक ऑगस्टच्या अखेरीसच पाहायला मिळाली. नेपाळ-तिबेट सीमेवर हिमनदी पर्वतीय सलग अचानक आलेल्या पुरांनी हाहाकार

माजवला. नेपाळ आणि चीनच्या तिबेट प्रदेशात किमान १,३०० जणांचा मृत्यू, तर १३,३०० हून अधिक जण बेपत्ता असल्याचे वृत्त आहे. हिमालयातील बदलांचा परिणाम केवळ पर्वतीय गावापुरता मर्यादित राहणार नाही. आशियातील असंख्य नद्या हिमालयीन हिमनद्या आणि

बर्फावर अवलंबून आहेत. त्यामुळे शेती, पिण्याचे पाणी, जलविद्युत निर्मिती आणि कोट्यवधी लोकांची उपजीविका यावर त्याचा परिणाम होऊ शकतो. आणि तरीही हवामान बदलाच्या संकटाकडे राजकीय सोयीने पाहिले जात असेल, तर त्याची किंमत पुढच्या पिढ्यांना मोजावी लागणार

आहे. हिमालय वितळत आहे; प्रश्न एवढाच आहे की आपण इशारा ऐकणार कधी?

कारण हिमालयाचा हिमसाठा संपला, तर संकट फक्त पर्वतांवर राहणार नाहीत्याचे पाणी आणि परिणाम मैदानी भागातील प्रत्येक घराच्या दारापर्यंत पोहोचतील.

निवडून आले आणि पक्ष बदलला? मग पुढची १० वर्षे निवडणूक बंदी! कपिल सिब्बलांचा घोडेबाजाराला लगाम घालण्याचा प्रस्ताव

संयुक्त जाहीरनामा मंजूर करून भारताने मुत्सद्देगिरी दाखवली; मात्र चीनचा प्रभाव अधिक बळकट झाल्याचा दावा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
नवी दिल्ली । प्रतिनिधी

नवी दिल्लीत पार पडलेल्या ब्रिक्स शिखर परिषदेत विविध देशांमधील मतभेदांवर मात करून संयुक्त जाहीरनामा मंजूर करण्यात भारताला यश आले. मात्र, या परिषदेचा खरा राजकीय आणि धोरणात्मक लाभ चीनलाच

झाला, असा दावा राज्यसभेचे खासदार आणि माजी केंद्रीय मंत्री कपिल सिब्बल यांनी केला आहे. त्यामुळे ब्रिक्स परिषदेच्या यशशा गवगवा होत असतानाच त्याच्या परिणामांवरून राजकीय वादाला तोंड फुटले आहे. ब्रिक्समधील सदस्य देशांचे हितसंबंध आणि

परराष्ट्र धोरणे परस्परांपेक्षा वेगळी आहेत. रशियावर पाश्चात्य निर्बंध, भारत-चीन सीमावाद आणि पश्चिम आशियातील संघर्ष यामुळे सर्वसंमती साधणे भारतासाठी मोठे आव्हान होते.

अशा परिस्थितीत चर्चेच्या माध्यमातून संयुक्त जाहीरनाम्यावर सहमती

मिळवणे ही भारताची महत्वाची कामगिरी असल्याचे सिब्बल यांनी मान्य केले.

ब्रिक्सकडून अमेरिकन डॉलरला पर्याय म्हणून स्वतंत्र चलनाची घोषणा न होणे हे भारताचे मोठे यश असल्याचेही त्यांनी नमूद केले. मात्र, जाहीरनाम्यातील घोषणा प्रत्यक्षात किती

उत्तरतात, यावर त्यांनी प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले.

व्यापार, पुरवठा साखळी, नवउद्योग आणि संसर्गजन्य रोगांवर सहमती झाली असली, तरी ब्रिक्समध्ये चीनचा धोरणात्मक प्रभाव वाढल्याचे सिब्बल यांनी स्पष्ट केले.

दोन कोटींची पोटगी थेट ५० लाखांवर; कर्नाटक उच्च न्यायालयाचा महत्त्वपूर्ण निर्णय

पोटगीचा उद्देश संपत्तीची समानता निर्माण करणे नाही; क्रूरतेच्या आधारावर विवाहविच्छेद कायम ठेवत न्यायालयाने स्पष्ट केली आर्थिक भरपाईची मर्यादा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र
नवी दिल्ली : वृत्तसंस्था

विवाहविच्छेदानंतर पत्नीला देण्यात येणाऱ्या कायमस्वरूपी पोटगीबाबत कर्नाटक उच्च न्यायालयाने १४ सप्टेंबर २०२६ रोजी महत्त्वपूर्ण भूमिका मांडली आहे. न्यायालयाने वैवाहिक क्रूरतेच्या आधारावर झालेला विवाहविच्छेद कायम ठेवला; मात्र पत्नीला देण्यात आलेली २ कोटी रुपयांची कायमस्वरूपी पोटगी कमी करून ५० लाख रुपये केली.

या निर्णयात न्यायालयाने स्पष्ट केले की, पोटगीचा उद्देश पती-पत्नीच्या संपत्तीची समानता निर्माण करणे किंवा एका पक्षाची संपत्ती दुसऱ्या पक्षाच्या संपत्तीएवढी नेणे हा नाही. तिचा मूलभूत उद्देश म्हणजे गरजू जोडीदाराला वाजवी आर्थिक आधार आणि सन्मानाने जगण्यासाठी आवश्यक देखभाल उपलब्ध करून देणे.

या प्रकरणात वैवाहिक नात्यातील क्रूरतेच्या आधारावर विवाहविच्छेद

मंजूर झाला होता. मात्र, त्यासोबत पत्नीला देण्यात आलेल्या २ कोटी रुपयांच्या पोटगीच्या रकमेला उच्च न्यायालयासमोर आव्हान देण्यात आले. त्यावर सुनावणी करताना न्यायालयाने पोटगी निश्चित करताना केवळ पतीची संपत्ती किंवा आर्थिक क्षमता पाहणे पुरेसे नसल्याचे अधोरेखित केले.

पोटगी उरवताना संबंधित पत्नीची आर्थिक गरज, तिची जीवनशैली,

भविष्यातील सुरक्षितता, दोन्ही पक्षांची आर्थिक परिस्थिती आणि वैवाहिक जीवनादरम्यानची परिस्थिती यांचा संतुलित विचार करणे आवश्यक आहे. पोटगी ही संपत्तीच्या वाटपाची यंत्रणा नाही, तर वैवाहिक संबंध संपल्यानंतर आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल जोडीदाराला आधार देण्याची कायदेशीर व्यवस्था आहे, असा न्यायालयाच्या भूमिकेचा सार आहे.

म्हणूनच २ कोटी रुपयांची रक्कम न्यायालयाने कायम

ठेवली नाही आणि ती ५० लाख रुपयांपर्यंत कमी केली. म्हणजेच तब्बल १ कोटी ५० लाख रुपयांची कपात करण्यात आली. मात्र, विवाहविच्छेदाचा निर्णय कायम राहिला. त्यामुळे याचा प्रकरणात दोन स्वतंत्र मुद्दे स्पष्ट झालेवैवाहिक कुरता सिद्ध झाल्यामुळे विवाहविच्छेदाला मान्यता आणि त्याचेही पोटगीची रक्कम वाजवी मर्यादित ठेवण्याचा न्यायालयाचा दृष्टिकोन.

या निर्णयाचा व्यापक अर्थही महत्वाचा आहे. विवाहविच्छेदाच्या प्रकरणांमध्ये पोटगीचा प्रश्न अनेकदा पती-पत्नीच्या संपत्तीच्या तुलनेशी जोडला जातो. मात्र, उच्च न्यायालयाने स्पष्ट केले आहे की पोटगी म्हणजे संपत्तीची बरोबरी करण्याचा मार्ग नाही.

एकीकडे पत्नीला विवाहानंतर आर्थिक सुरक्षितता आणि सन्मानाने जगण्यासाठी आवश्यक आधार मिळणे महत्वाचे आहे;

तर दुसरीकडे पोटगीच्या नावाखाली दुसऱ्या पक्षाची संपूर्ण आर्थिक क्षमता संपवणे हा कायद्याचा उद्देश नाही.

त्यामुळे हा निर्णय केवळ २ कोटी विरुद्ध ५० लाख या आकड्यांचा विषय नाही. तो विवाहविच्छेदानंतरच्या आर्थिक न्यायाची मर्यादा कुठे आखायची, याबाबतचा महत्त्वपूर्ण न्यायालयीन दृष्टिकोन आहे. न्यायालयाचा संदेश स्पष्ट आहेपोटगी हक्काचे संरक्षण करण्यासाठी आहे; संपत्तीचे कृत्रिम

